

ԹՈՒՐ ԲԻՈՅ ԱՊՍՏՍՄԲՈՒԹԻՒՆԵՐ

2000 Է ԱՌԵԼԻ ԶԵՐԲԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԵՐԵՐ ԲԻՒՐՏԵՐ ԿԱԽՈՒԱԾ ԵՐԶՐՈՒՄԻ ՄԵՋ

Վերջին յետադիմական շարժումը մեծ իրադարձում յառաջացրեց և թիւրք պետական և քաղաքական շրջանակներուն մէջ: Զերբակալութիւնները կը շարունակուին, 2000 հոգիէ աւելի ձերբակալուածներ կան, որոնք յանձնուած են արտակարգ ատենախիւ՝ դատուելու համար: Մուսթաֆա Բէճալ փաշան անձամբ կ'զգաղի այս ապստամբութեանը և ամէն օր նոր հրամաններ կ'արձակէ: Մ. Բէճալ փաշայի նախագահութեամբ գումարուած նախարարաց խորհուրդը, որուն մասնակցած են նաև Ազգային մեծ ժողովի նախագահ Բեազիմ փաշան և զինուորական ընդհ. հրամանատարը, Մուսթաֆա փաշան նշանակած է Իզմիր քաղաքացի ատենախիւ նախագահ: Մինչև ներկայ ամսոյն վերջը պիտի աւարտին քննութիւնները և յանցաւորները պիտի դատուին: Շատ խիստ հրամաններ տրուած են ատենախիւ, ամենաճանր պատժով պատժելու համար ապստամբները:

Էրզրուտի մէջ մահուան դատապարտուած են երեք քիւրտեր որոնք վերջին ապստամբութեան շրջանին զէնք գործածած էին զինուորներու դէմ և մասնակցած ապստամբութեան:

ԵՐԿՈՒ ԹԱՓՈՐ

Երկու քափօր անձանքներ ենք կը մտնեն փոխ փոխ, Մեկը սեւ է, կը բերէ դազալ մը փոքր հոգի, Նաեւի՛ կ'ընէ մը խելայեղ կը հեծնի խոզիկով շնկալանքը սգալաւ որով սիւնը իր կը բնկի:

Միւրը ցնձակ կ'ընեն մ'է. բազուկին վրայ պահպան կը դալայից նորաձինք երգ մ'անուրու ու գուրքը ու կը բամէ հանդարտիկ երգը սիւնը մայրական Միջ մայրը՝ զայն կ'ողողէ նայուածով մը յարցնալաւ:

Այդ կ'ընեն ու հուսկ օծում աւարտեցան ու ամայ ցնձակին մէջ մայրերուն նայուածները ակամայ կը հանդիպին իրարու, բայց, խոյս կուտան վարանով:

Եւ հաւաքի վերադարձ՝ ցնձակուած լոյս աղօթով, Նորաձինք մայր կուլայ մեղեանքի դէմ ծաղկաթի. Սգաւոր մայրն, որ կուլար, խանձաւորին կը ծագէ...

Թրգմ. Ե. ԶԱՐԳՆԱՆ

JOSEPHIN SOULARY

ՄԻ ԳՊԻՐ

Իճձ մի՛ մօտեմար, մի՛ դպիր օտօխ...
Կ'ուզես պաղաթի՛մ, քե՛ հեղ դուր կուգայ,
Նոյեմի կը ծուկնիմ չոր փաթի վրայ.
Միայն քե՛ հեղ ունեմ...մի՛ դպիր օտօխ...

Միտս մառուի ճրագ մ'է լուսն,
Վարն քե՛ օճեմ, կը մարի խոյն...
Մաղիկ մ'է սիրտ ցնձակ քերթերով
Կը փլի խոյն մասի հպումով...

Հեղաքի՛ր արեւ, ինչ որ կ'ուզես, ցա՛մ,
Միտս քե՛ կոտի ալ չի նորոգուի.
Ինչ որ կ'ուզես, ցա՛մ, աչե՛րս օլ կուտամ,
Միայն, սիրելի՛ս, օտօխ մի՛ դպիր...

Ս. ԲԱՐԱՆԵԱՆ

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՄԱՆՈՐԻ ՀԱՆԴԵՍՆԵՐ
ԹԼՄԵՆԻ ԹԱՂԻՆ ՄԵՋ

Յուճուար 4, Կիրակի օր, կէսօր
վերջ ժամը 3ին տեղի ունեցաւ Թր-
միլ քաջի ազգ. վարժարանի Ամա-
նորի հանդէսը՝ հոգ քաղաքական մը
ներկայութեամբ: Ժոյս եւ խնդրանք-
յայտագիր մը պատրաստուած էր: Ու-
րախ մընդոյտք մը մէջ հեղափոխ-
եան ունեցան արտասանութիւններ,
երգեր եւ խոսքեր:

Կը նախագահէր Պ. Վարժապե-
տան, որ հանդէսի վերջաւորութեան
հանքի մը խոսքով քաղաքական վերջ
ուսուցչական կարգի. քաղի հայու-
րեան հայուկոյց Վերափոխութեան
մասին պարտականութիւնը իրենց
կենդանի շնորհակալութիւնները յայտ-
արարէր:

ԲԵՐԳԱՆ-ՍԻՆՈՒՆԻ
ՈՐԱՆՈՅԻՆ, ՄԵՋ

Հինգշաբթի, 1. Յունի. 1931
նոր տարուայ առթիւ տեղի ունեց-
աւ որոշումը մանկապարտիզի
պարտիկներուն հանդէսը:

Հանդէսին սկիզբը ոտքի վրայ
յարգուեցաւ ողբերգային թարգմար
Պօղոս Նուպարի չիլառակը, որմէ
վերջ պզտիկներու կողմէ կ'արեւ պա-
րեր եւ արտասանութիւններ, ինչ-
պէս նաեւ երգ ու նուագ:

Հանդէսը վերջացաւ տոնուելին
խրատականով ուղղուած որը ու
որոշումներու եւ բարեգործական վերջ-
նոր նախագահ պրն.Կիւրպչեանի
համար մաղթանքներով:

Իւրաքանչիւր որը ու որոշումնե-
րուն բաժնուեցաւ մրցանակ եւ
պզտիկներուն խաղալիքներ:

ԱՆԹԻԼԻԱՒԻ ՈՐԱՆՈՅ ԹԱՂԱՎԱՐԱՆ
ԵԿԵՂԵՆԻՆՈՅ ՕՐԱՄԱՆ ԱՌԹԻՒ
Ն. ՈՒ ԷՐ ԵՐ

(1930 Դեկտ. 28, կիր.)

Տնարք՝ Բանդակագործ Յարա-
թիւն Փանոսեան—գումարու մարմա-
րէ շնորհաւ մը, որ օժտուցաւ, Լե-
ւոն Զինեան եւ Կիւրպչեան—Երկու հաս-
կեղեցական ջանք. Արամ Շալաբ-
եան—Երեւանական լազար մը, Ժաֆ
Սեփիան—չորս հաս Երեւանական ջա-
նի բոցակերպի Եր. Մին. Սարգիս
Պրազեան—արծաթ կանթեղ մը,
Յովսէփեան Գրգրեան—արծաթ ծը-
լանոց մը (խոսկ Ժիւլիոն համար),
Միհրան Գալպիսեան—գրգր մը բնիկ
համար, մեծութիւն՝ 2.80—1.36,
Տիկ. Մարիամ Գ. Սեփիան—ձե-
նագործ ծածկոց մը սեղանի, Կա-
նաքեան Պաղեան—ճոյղակեա ծածկոց
մը սեղանի Օր. Ելիզ. Շալաբեան—
սեղանական պաշտէր մը, Կիւրպչեան
Միսուան որքանոցի դերձակ աղբը-
կունք ձիաբար կարեցին Բառասուն
հաս զգրաց ծաղիկ. Մուսալեանի
Տեղապահ Գեւ. Միսուալ սրբական
—միկ օրինակ Ասեփ ժամագիրք,
Երկուհեան օրինակ Ան Էմմա ժա-
մագիրք օճեցանք եւ սպարաւ, Հա-
յկայի Սապօնոյ Գեւ. Արտապազ
սրբական—500 սիւր. դր. Կիւրպչե-
ան համար եւ հալար դր. սիւր. դր.
դարձակներ սանեթուն համար պիս-
ղազին, Մարգիս Շէրինեան—550
սիւր. դր., Վ. Ա. Նազեկեան—200
դր., Տեւ. Մեփեանեան եղբարք—
1.100 սիւր. դր.:

Ասոցմէ գաւ հաստացեալներ
բերած են շատ մը մանգին եւ քը-
ւած են իրենց լուսանքեր, որոնց
գումարը 8194 սիւր. դր. իսկ դր-
բանական ճակատներու համարումա-
րը՝ 10.546 սիւր. դր.:

ԵԿԵՂԵՆԻՆՈՅ ՆՈՐԱՄԱՆԻՆԵՐԸ
Հանդիմով կը յայտարարենք նաեւ
քե՛ Լ. Բ. Բ. Միսուալ Պաղեանի
Շրջ. Յանձնաժողովի անդամ Տնար.
Ա. Արեւիկեան, որ 1930 Դեկտ. 15,
Բե. այցելութեան ելան Կարդիոն-
սարանի. ստիպածք յանձն առաւ
հոգալ եկեղեցւոյ համար շնորհիւ
բոլոր նշանակներուն ծախիւ:

Շնորհակալութիւն թողոր նուի-
րաւորներուն, ինչի Տեւ օրինակ Ան-
նուս ալ հաւաստին եւ սիրտը պը-
տուցներ եւ հաւաստիմ պահէ
զանոնք իրենց մայրենի եկեղեցւոյն:
ԿԵՐԻՐ

ԿԱՌԱՐԿԱՆՈՐԱՆԻ

ՀԱՆԴԵՍՆԵՐԻՆ
ՄԱՐԱԶԱՆԻՆ ԵՐԶՐԻՆ ԵՐԶՐԱՆԻՆ
Անցած շաբթուայի օր, հաղաթիս
Քաղաքիցներու եկեղեցիքն մէջ սե-
ռի ունեցան ճոյղակեանքսեան ար-
տուրդներուն մը, հանգուցեալ Մար-
գիս Ժաֆի յիշատակին: Արտա-
դարեանց կը նախագահէր պապա-
կան ճակատի Ն. Ա. ձեկանքին. Ե-
կեղեցականներու բաղմարի քափօր
մը ներկայ էր:

Եկեղեցւոյ դրան առջեւ ժամա-
նակն առաջ ուղիւսակներու եւ զին-
ւորներու խումբեր կ'ապաստէին: Ժա-
մը 10ին Բ. Գալիսեան Ն. Վ. Պ. Բոն
սո, զինուորական հրամանատարներ,
հանդիմանութեան նախագահը, վար-
չապետն ու նախարարներ, հասան
եկեղեցի: զին. ճակատներ մը կը
նուագէր խումբ եղանակ մը: Եկե-
ղեցւոյ դուռն ու ներսի մասը սեղան
պատուած էին, Մոս մէկ եւ կէս ժամ
սեւեց այս հոգեհանգստեան արար-
չութիւնը:

ՍՈՒՐԻՆՈՅ ՄԵՋ ԹԱՂԱՎԱՐԱՆԻՆ
Միւրեան Կաղաքական հոգի-
գոնին վրայ բազմաթիւ գրայցներ կը
տրէին Սուրիոյ մէջ քաղաքական
վարչաձեւի մը հաստատման կարելի-
ւորեան մասին, ճոյղակ յաւաքի-
կայ ընտրութիւններէն առաջ:

«Բե. Երեւան, Բ. Գալիսեան,
ու քաղաքի բարձր պատմաստ-
ներ կ'ընդունեն երեւ զայի այս վար-
չաձեւը որ աւելի կայունութիւն պի-
տի պահանջէ Սուրիոյ պաշտպանը:

Իր յարմար բեկնածու կը ճը
կասուի Հինգրի նախկին քաղաքա-
նի ձեկայ քաղաքի եղբայր Ե-
րիճ Կիլին:

Կ'ըսուի քե՛ ձեկայ քաղաքա-
նի մը արդէն պարզաբաններ
եւ այս հարցն ու որոշեք գաճա-
կայութեան պայմանները:

ԱՂՈՐԹ ԹԵ՛ ԲՈՒԹԻՐԻՐ

Մեղի կ'իմացնեն Հայեկն ու
անցած շաբթը երեկոյ, մեծ մեղիքն
մէջ խառնակութիւն մը տեղի ունե-
ցած է երբ 6000 ճոյղակ աւելի բազ-
մութիւն մը ճառարուած Ալլաին
իրենց աղօթները կը «բարձրացնէին»,
ներս կը մտնէ իւրեանքներու եւ Ե-
րիճի մեծաւոր եւ կ'արտասանէ
հաղաթական ճառ մը, ժողովուրդը
անմիջապէս ճառարուած քաղաքա-
նի:

Հայեկի կուսակալը որ ներկայ
կը գտնուէր այդ ճառարարին, միջա-
մաւ եւ անդորոտութիւն վերանա-
ստեւ է:

ԶԻՄԱՐԱՆԻ ԽԱՂԱՎԱՐԱՆԻՆ
ԿԵՂԵՆԻՆՈՅ ԵՐԶՐԱՆԻՆ
Վերջերս սկսած են բազմաթիւ
դժգոնութիւններ ծիրարակ խաղի-
րուն վե՛ր, ուր ամեն քաղաք բազմա-
թիւ երթաստարներ կը կորսնցնեն
իրենց ապագան եւ անպակաս կ'ըլ-
լան անձնապաշտութեան դեպքեր:
Տեղական քերթերէն շատեր շա-
բաթ յարձակման սկսած են:

Դեռ անցած կիրակի օր, Քաղաք-
նի Աննէ Զեմալ ունեւ երթա-
ստար մը իր բոլոր ունեցածը կոր-
սնցնելի վերջ կը դիմէ անձնապա-
շտութեան, սակայն հայր վրան հաս-
նելով կ'ապստէ զայն:

Աննէ Զեմալ, որ վաճառակա-
նական նպատակներով Պէրսի Ե-
կան էր, իր մօս մնացած 200 եղբ-
այականը ծիրարակ խաղին կը գոնէ:
Այժմ կ'իմացնէ որ ծիրարակ
Խալի յանձնարարներն անդամներէն
անցը հիւպատոսն ու գոր. Սուրէն Ի-
րենց հրաժարականները սուր են:

Աննէ Զեմալ Վե՛ր
Վերջերս շատ զգուշ վե՛ր սկը-
սած է երեւոյթներու եւ բազա-
պաշտութեան անդամներուն մը: Ե-
րեւանի մը պէնին, Լիբանանի
նախագահներու յիշատակներն
բացում օրը հաղաթականութեան
անգամներու յանգուած արտոն-
ութեան երեւոյթներէն յառաջ սե-
ղաթուած թղար, Երեւոյթականե-
րուն դժգոնութիւն պատճառած է:

Երեւանի պիտի քե՛ իր անգամները
յաւ օրինի իրաւունք ունեն երե-
ւոյթականներէն առաջ նստելու:

Այժմ կ'արագորակուի մեկնել ա-
նանքին օրինակները մը ընդունելու-
րեանց համար, որով պիտի որո-
շուի քե՛ ինչ կարգով պիտի է նստի
նման պատգամներուն:

ԿԱՌԱՎԱՐԱՆԻՆ
ՄԱՐԱՆԻՆ
Ուղիւսակները երեւան հա-
նած է գոյներու ընդունելուն մը, ո-
րոնցէ Խալաճ Զեմալեան. Հանք
Մալեան եւ Խալաճ Զեմալեան
ներկայութեան են: Այս գոյներ խոս-
տով նաեւ են որ իրենց 16 գոյու-
թիւնները բրած են Սուր Սալուրի
մէջ:

ՀԻՄԱՆՈՐԱՆԻՆ ՄԵՋ ՄԱՂԸ
Առջի օր, կարեւորէ հիւանդու-
րեանք մը վերջ, մանկանցուն կըն-
քեց Պէրսի Սպանիական ընդհ.
հիւպատոս: Պատգամական յուրա-
կաւորութիւն կ'ստատուեցաւ, որուն
ներկայ զննուեցաւ. Բ. Գալիսեան,
Պ. Բոնսոն, Կոյնել Պօսե, ճալա-
րաւոր, հիւպատոսներ եւ այլ հա-
ղաթական զեմներ. Հիւպատոսներ
իրենց դրոշակները վար ձեռքին, ի-
բր յարգանք:

ՄԱՐԱՆԻՆ ԿԵՂԵՆԻՆ
«Լու Բեա Աստիէնէն կ'իմա-
նանք որ խառնակիները դրուած
են Մալաքային, օտարներու համար
Արեւելի, մասնաւորաբար Սուրիոյ
մէջ ընդհանուր ապստամբութիւն
մը ընդգոյն Զրամայի... Սպանիները
այս խառնակիներուն քաղաքա-
նեան ներքեւ դրեւ են երկու միլիոն
ու ութիկ առաջին գումար մը:

ՎԱՐՈՐԱՆԻՆ ՈՒՐԱՆ ՄԵՋ
ԵՐԿՈՒ ԲԱՐԵԿԱՎԱՐԱՆԻՆ
Մուսթաֆա Նազիկ եւ Ման-
մուս Ապալ Ալի երկու բարեկամներ
են եւ զիւրեք զերեկ միասեղ կը խը-
մեն եւ կը գնան: Մուսթաֆա 25
սարեկան, ծոյլ եւ անբարոյական մե-
կըն է, իսկ Մանմուս իր օւսա-
նանով ապրող եւ հազի իր հացը
նարող մեկը:

Քանի որ օր առաջ, երկու բա-
րեկամներ միասեղ հանրասան փո-
ղոցին մէջ Համիտ օրհարարը կը
նստին. Մուսթաֆայի սիրտին եւս
կը ճօք իրենց սեղանը եւ կ'սկսին
պարպիլ գաւաթներ: Գլուխները
սափնայի վերջ, Մանմուս կ'ըսէ. Ես
ամեն օր կ'օւսաստիմ եւ աւիասան-
քա կուտեմ. ուրիշներու պէս բոցի
դրամ չեմ ունեւ:

Այս խոսքէն չափազանց կը վի-
րաւորուի Մուսթաֆա եւ զոմակը
հաւելով կը յարձակի իր ընկերին
վրայ. Մանմուս եւս կը մեղիքնէ
իր դանակը եւ երկու բարեկամնե-
րու միջեւ սկսող այս մեծամարտը
կը վերջանայ Մուսթաֆայի արի-
ւարաբախ գիտի ինչով: Վիւր-
աւոր խոյնը հիւանդանոցի փոխադ-
րա եցաւ, բայց հանք մը վարկեան
ապրելի վերջ աւանդին հոգը:

ԱՌԱՋԱԿԱՆԻՆ ԿԵՂԵՆԻՆ

ՄԱՂԸ
Կիւրպչեան եւ Պաղեանի սանմա-
նին վրայ, Այն Իսկ գիւղին մէջ,
Հաննէ կ'ընէ անոնց յայտի մար-
դուն օտերը զիւրեք անգամ եկան
մը անձամբ մարդիկ: Հաննէ էլ
հան կարծելով որ անոնք հիւրու-
րեան կուտեն, ներս կ'աննէ: Սա-
կան հազի ներս մտած, անոնք վը-
րան կը յարձակին, չուսնով կը կա-
պեն եւ կ'ընեն. Երեւանի մեկ
սուր քե՛ օր է դրամով: Հաննէ
մեծեց, ասոր վրայ անձամբները
սկսած մարքի անոր այծերը, խոս-
տակցեցելու համար. Նորէն մեծեց
Հաննէ եւ չպատասխանեց: Վերջ
նախակները սկսան ծծել զայն,
միջեւ որ կ'իստմեւ վիճակի մէջ
գնան փոքին:

Խառնայ Պաղեանի սանմանին
վրայ, Երեւան գիւղին մօտ, ժամ-
սարմաներ գաւ մարդու մը փակը,
սուր փոխակները զննելով կը կար: Այս
մարդուն անունը Յուսէփ Բեալի
էր եւ Պաղեանին Հիւ գիւղին: Հաս-
կեցած է որ ան գոյուրեան համար
եկած էր Երեւան գիւղը, սակայն այդ
միջոցին զննելով մը մեղուցած զինք:

ԶԻՄԱՆԻՆ
Յրանալին հաղաթ ժամանած
է Պ. Այնքեան Տեղապահ, հնազան-
քեանց մասնագէտ, հետազոտութիւն-
ներ կ'ստատուէր համար Սուրիոյ եւ
Լիբանանի մէջ:

ՆՈՒՐԱՆԻՆ «ԱՌԱՋԱԿԱՆԻՆ»
Պիտան այցելութեանց նախորդ
գումարներէն զատ, հետեւեալ նուի-
րաւորութիւնները եղած են Համազ-
գայինի Պէրսի Մ. Զեմալին.
Հայկ Պալեան 550 ս.գ.
Տիւ. Բ. Պէրպիւրեան 300 ս.գ.
Կիւրպչեան Տ. Կարապետեան 100 »

ՏՈՒՐԻՐ ԶԵՐ ԵՐԶՐԱՆԻՆ
« Լ Ջ Դ Ա Լ »

Պիտան այցելութեանց նախորդ
գումարներէն զատ, հետեւեալ նուի-
րաւորութիւնները եղած են Համազ-
գայինի Պէրսի Մ. Զեմալին.
Հայկ Պալեան 550 ս.գ.
Տիւ. Բ. Պէրպիւրեան 300 ս.գ.
Կիւրպչեան Տ. Կարապետեան 100 »

ՏՈՒՐԻՐ ԶԵՐ ԵՐԶՐԱՆԻՆ
« Լ Ջ Դ Ա Լ »

Պիտան այցելութեանց նախորդ
գումարներէն զատ, հետեւեալ նուի-
րաւորութիւնները եղած են Համազ-
գայինի Պէրսի Մ. Զեմալին.
Հայկ Պալեան 550 ս.գ.
Տիւ. Բ. Պէրպիւրեան 300 ս.գ.
Կիւրպչեան Տ. Կարապետեան 100 »

ՏՈՒՐԻՐ ԶԵՐ ԵՐԶՐԱՆԻՆ
« Լ Ջ Դ Ա Լ »

Պիտան այցելութեանց նախորդ
գումարներէն զատ, հետեւեալ նուի-
րաւորութիւնները եղած են Համազ-
գայինի Պէրսի Մ. Զեմալին.
Հայկ Պալեան 550 ս.գ.
Տիւ. Բ. Պէրպիւրեան 300 ս.գ.
Կիւրպչեան Տ. Կարապետեան 100 »

Կիրակի երեկոյան ժամերը թեւեւ վերջ, զգեա-
կին բոլոր հիւրերը դրոշարան նստած, իրենց կրած
ուպաւորութեան ժամին կը խօսէին: Արարողութեան
մասը չէր Օտմարեան այս աշխարհի շրջանակը
հանգրգողողը, քանի որ ասիկա իբր յաւելուածական
մէկ մաս նկատուած էր անորոց կողմէ, այլ՝ Օրհնող Շե-
րալի զեմին ձայնը էր ան զոյուրեք փոքրիկը ու
յուզող ինչպիսի՛ ձայն, ինչ քաղաքութիւն ու ինչ
հրապոյր... Սիրեանան երջանակներու կախարհաբ-
ար յարմար էր:

— Ո՛հ, կ'ըսէր Պատիւ Թորոյ, Նէ Սարուրին մէջ
եղանքի պէս եկեղեցիներէ մէջ աւանդական է Անոր
հաւատարողութիւնը մը ալ զոյուրեք փոքրիկը ու
յուզող ինչպիսի՛ ձայն, ինչ քաղաքութիւն ու ինչ
հրապոյր... Սիրեանան երջանակներու կախարհաբ-
ար յարմար էր:

— Ստորջ է որ, ըսաւ Կոմար, իր ձայնը ի

Հարաւային ամերիկացի
ահանգիստներու Ընկալա-